

AZ ÜGYVÉD VÁLASZOL

Dr. Juhász György Tibor

Megtámadható-e és mikor a jognyilatkozat?

Tisztelt ügyvéd úr!

Több év óta alberletben laktunk. Tavaly végre sikerült saját lakást vásárolni. Amikor átköltöztünk az új ingatlanba, korábbi főbérnökkel elszámoltunk. Betartottuk a felmondási időt, így a kauciót lelaktuk. A mérőórák alapján a rezsit is kifizettük. Amikor eljöttünk, átadtuk a kulcsokat, azt hittük elintéztünk mindent. Hónapokkal később kaptunk egy felszólító levelet, amiben többszáz ezer forintot követelt a volt főbérnök. Hivatkozott rezszi- és bérleti díjtartozásra, valamint arra, hogy a lakást nem rendeltetésszerűen használtuk, azt tönkretettük. Perrel is fenyegetőzött. Mi nem tartottuk jogosnak a követelését, de szeretnénk volna az ügyet békésen rendezni, ezért végül megegyeztünk egy alacsonyabb összegben, amit ki is fizettünk. Mivel elvesztettük a bizalmunkat, ezért egy papírt is készítettünk, amiben elismeri a pénz átvételét, minden további követelésről lemond. Egy ismerős tanácsára azt is beleírtuk, hogy lemondunk a megtámadási jogról. Kérdéseim: Ezek után előállhat még újabb követeléssel? Megtámadhatja a megegyezésünket?

Tisztelt olvasó!

Minden jognyilatkozat megtámadható, az más kérdés, hogy eredményesen vagy sem. A megtámadás jogcíme lehet tévedés, megtévesztés, jogellenes fenyegetés vagy a szolgáltatások közötti feltűnő aránytalanság. A megtámadási határidő egy év, ami a tévedés, megtévesztés felismerésekor vagy jogellenes fenyegetés esetében a kényszerhelyzet megszűntekor kezdődik, ekkor nyílik meg a megtámadás joga. Ezért nem lehet az eredeti okiratban érvényesen lemondani a megtámadási jogról, mivel akkor az még nem nyílt meg. Azt a sérelmet szenvedett félnek kell bizonyítania, hogy megtévesztés vagy fenyegetés történt. Remélem, esetükben ilyenről szó nincs.

Önök a fennállt vitás viszonyukat egyezséggel rendezték. Ez azt jelenti, hogy kölcsönösen engedtek egymásnak. Ilyen esetekben a megtámadás lehetősége korlátozott. Nem támadható meg érvényesen a megállapodás feltűnő aránytalanság címén arra hivatkozással, hogy egyikük többet engedett. Ha tehát ő 300 ezer forintot kért és végül csak 80 ezer forintban állapodtak meg, ez önmagában nem ele-

gendő. Egyezség esetén közös tévedésre sem lehet hivatkozni. Például, ha az önök macskája tönkretette a bútorok kárpitozását, és ezt a tényt is figyelembe vették az egyezség megkötésekor, akkor utóbb nem hivatkozhat arra, hogy az új kárpitozás költsége magasabb, mint gondolták.

Ha olyan új követeléssel áll elő, ami a megállapodásukkor még nem merült fel, például önök kiszerezték a gázkonvektor belsejét és ez csak a fűtési szezon elején derül ki, akkor természetesen az ebből adódó kárát követelheti, mivel erre nem terjedt ki az egyezség.

Összefoglalva azt mondhatom, olyan kérdésekben, ami már korábban, a felszólító levélben is szerepelt, azaz az egyezség megkötésénél figyelembe vették, azokban eredményesen nem követelhet további összegeket, ezeket már rendezték. Ha viszont valamilyen új körülmény merülne fel, akkor ott lehet esélye. Hasonló helyzetekben érdemes a megállapodásban részletesen leírni, hogy a felek milyen körülményeket vettek figyelembe, egyezségük milyen kérdésekre terjed ki. Ezáltal elkerülhetjük a későbbi vitákat.

Csanyteleki rali

A Csanyteleki Sportegyesület motor-sportszakosztálya a közelmúltban a helyi pályán rendezte meg évi I. versenyét.

A versenyre 29 versenyyautó érkezett három megyéből. A legnépszerűbb az 1200 cm kategóriában 16 versenyző közül: I. Komáromi László, II. Bali János, III. Palatinus Pál, IV.

Makai Kiss László, V. Bali Zoltán, VI. Sebők Ferenc állhatott fel a dobogóra és vehette át a megérdemelt kupát.

Az 1300 cm kategóriában 6 versenyző versenyzett: I. Kósa Antal, II. Busa Róbert, III. Sebők Ferenc lett. Tuning kategóriában kilenc versenyző állt a rajthoz, a 4. helyezés a

csanyteleki Magony Jánosnak jutott.

A szuperdöntőben is volt csanyteleki siker, hisz a hét versenyző közül az előkelő második helyezést Makai Kiss László szerezte meg.

GYÖRGYINÉ

MESZÁROS

ERZSÉBET

CSANYTELEKI

SPORTEGYESÜLET

ELNÖKE

Szent László király ünnepe

A múltó jelen mindig a jövőről szól. Június végén, Szent László ünnepén a magyar lovagkirály dicsőségét visszhangozzák az évszázadok. Árpád-kori krónikák, legendák, hősi énekek, a középkorban elterjedt és leírt mondák őrzik a nagy magyar király, Szent László emlékezetét az egész Kárpát-medencében.

Az 1040-es években született, 1077-től haláláig, 1095-ig uralkodó I. László királyt 1192-ben avatták szentté. Lászlót a haza és a hit bajnokaként tisztelték. „Athleta patriae”, így nevezték kortársai. Szent László király öslegendája a XII. század végén, a rövid változata pedig 1204 után keletkezett. A középkori magyar diákok által kedvelt bolognai egyetem egyik kollégiumának mennyezetét díszítő faliképen is felfedezhetjük Szent László alakját. A lovagkirály legrégebbi egészalakos képét Itáliában 1317 és 1320 között Simone Martini festette. Calabriában, Altomonte városának múzeumában egy diptichon maradványon látható. A latin nyelvű források a magyar uralkodót a lovagi eszménykép megtestesítőjeként örökítették meg. A francia Saint-Gilles monostor egyik Magyarországra látogató szerzetese így fogalmazott, amikor László királyról beszélt: „elegantissimus rex”. Egyik kortársa külsejére vonatkozóan ezt írja róla: „Természeti adottságaiban pedig az isteni irtalom különös kegyelme a kiváltság kiváltságával a közönséges emberi értékek fölé emelte. Mert erős volt a keze, tetszetős a külseje, s miként az oroszlánnak, hatalmas lába-keze, óriási a termete, a többi ember közül vállál kimagaslott: így árasztotta el az adományok teljessége, s ez már testileg is méltóvá nyilvánította a királyi koronára.” A László-kultusz a XIII. században alakult ki. Az Ének László királyról című XV. századi magyar verset a Peer-kódex és a Gyöngyösi-kódex alapján rekonstruálta az irodalomtudomány. Galeotto Marzio szerint Mátyás király korában az élőszavas magyar nyelvű költészet kifejelet állapotban volt. A latin nyelvű Szent László-ének, a De Sancto Ladislao rege, az 1470–80-as években keletkezett. Janus Pannonius széles körben ismert, Búcsú Váradtól címmel magyarra fordított latin nyelvű verse is kiemeli László király alakját. A csodás elemekkel átszőtt mondák közül a váradi ihletésűt dolgozta fel Arany János Szent László című műve. A Toldi estéje 5. énekében is jelen van ez a szöveghagyomány.

A király önmérsékletét, magabiztos kormányzási stílusát jellemzi a magyar koronához való viszonya: „...nem igyekezett sem felkenetni, sem királlyá koronáztatni magát: a királyi jelvényeket tisztelettel maga előtt vitette nem azért töltötte be a királyi méltóság feladatát, hogy az első legyen, hanem hogy hasznos legyen.” László Szent István örökségét továbbfejlesztette, megszilárdította. Apátságokat, püspökségeket, káptalanokat alapított. A káptalanok közjegyzői, „hiteles helyi” szerepet is betöltöttek. Uralkodása alatt a királyi vármegyékét megerősítette, az országot gyarapította. A haza védelmében harcba szállt és vitézül győzedelmeskedett a kunok elleni csatákban. Emberi tulajdonságait jellemezve kortársai így írtak róla: „...bőkezű volt az ínségben, nagytürelmű a türesben, (...) meggyőző vigasza, elnyomottak támasza, árvák megkönyörölője, gyöngék gyöngéd gyámszülője.” A szegedi fogadalmi templom homlokzatát egy, a XX. század első harmadából származó Szent László-szobor is díszíti.

István király államalapítói művének hatása, Gellért püspök Csanád egyházmegyei

Szent László király földéaki bronzszobra Tóbiás Klára alkotása

Fotó: Bogoly József Ágoston

működése, valamint I. László király tisztelete az e tájon élő ember világába, az Árpád-kor óta lakott régi Fyldeák történetébe és a mai Földeák jelenébe is berajzolódott. A X–XI. században már lakott régi települést, az Árpád-kori Fyldeakot és későbbi történetét az 1845-ben alapított Új-Földeákból kialakuló mai Földeákot a múlt szálai kapcsolják össze. A történelem veszedelmei és az árvizek viszontagságai miatt elnéptelenedett régi Földeák 1723-as újraterelése után Szent László oltalmába helyezték az akkor kijavított templomot. Régészeti kutatás eredményeként 1995-ben, az óföldéaki templom szentélyében, az északi falon, a vakolat alatt egy XVII–XVIII. századi, valószínűleg Szent Lászlót ábrázoló falképre bukkantak. A Szent László-tisztelet egyenesen Nagyváradról került át a régi Földeákra. A Szent László-tisztelet átörökítője az a néhai Náway János nagyváradi kanonok volt, aki 1729-ben adományként kapta az uralkodótól, III. Károlytól, a régi Földeákok. Majd a birtokot kedvezményezett öccsére, Náway Györgyre és közeli rokonára, Náway Józsefre íratta. Szent László búcsúját, a falu és temploma ünnepét XIII. Ke-

lemen pápa is emlékeztetéssé tette, 1768 tavaszán kiadta a teljes búcsúra vonatkozó engedélyét. 1845-ben az árvízről sújtott területről a régi falu lakossága áttelepült a közeli magasabb fekvésű helyen kiépülő Földeákra. Az új falu a Náway család segítségével 1847-től romantikus stílusú templomot épített. Oltvány Pál plébános a templomot püspöki engedéllyel szentelte fel, 1857-ben. Szent László a földéaki templom titulusa. Szent László király ünnepén, június utolsó vasárnapján van a földéaki búcsú. A lovagkirályt koronával, országalmával és csatabárdal szokás ábrázolni. A földéaki templomban az oltár fölött, a királyt megjelenítő képen Szent László kivételesen kardot tart a kezében.

Földeákon, 2001 óta Szent László-díszkút áll a parkban. A talapzat domborművét, a vízcurgató löfejet és Szent László király bronzszobrát Tóbiás Klára szobrászművész alkotta. A szobor az idősödő királyt emberközelin módon jeleníti meg.

Szent László napja a jövőteremtő, küzdő ember ünnepe.

BOGOLY JÓZSEF ÁGOSTON, FÖLDEÁK

A magyar egészségügy 21 pontja

Vajon mikor érzi a beteg és az egészségügyi dolgozó a helyzet javulását? (Képünk illusztráció)

Fotó: Schmidt Andrea

Huszonegy lépés a magyar egészségügy reformjártól címmel jelentette be a száz lépés program egészségügyre vonatkozó pontjait május 9-én a parlamentben Gyurcsány Ferenc. Sok egészségügyben dolgozó sorstársammal együtt én is elmélyedtem a 21 pont leírásában, azok tartalmát és a várható eredményeket latolgatva.

A felvetett kérdésekből jó néhány már hosszú évek óta napirenden van, mások – mint például a valódi biztosítóként működő egészségbiztosító ötlete – egy új izgalmas elem a tervben. Összességében – véleményem szerint – a terv nem rossz, mivel a jelen magyar egészségügy megannyi nagy gondjára, problémájára adna relatíve rövid időn belül látható, érzékelhető megoldást.

A kérdés csak az, hogy mi valósul meg ebből a képzett egészségügyi szakemberek által összeállított tervből? Lesz-e az egészségpolitikának elég ideje és elegendő anyagi forrása a 21 pont végrehajtására? Érzünk-e majd fél vagy egy év múlva már valamit a terv megvalósulása után a javuló egészségügyi körülményekből? Érti-e

majd a javuló szolgáltatást a beteg a kórházakban, a rendelőkben vagy a háziorvosnál? Érzik-e majd a jobb feltételeket, a megbecsülést az orvosok, az asszisztensek, az ápolók?

Egy dolog bizonyos: Rácz Jenő miniszter – akivel egyébként kórház-igazgatósága idején komoly, de nemes küzdelmet folytattunk az ország legjobb kisvárosi kórháza képzeletbeli cím elnyeréséért, a kalocsai és a makói kórház között – bizonyosan jól felkészült, kiváló szakember, aki mindent el fog követni a 21 pont megvalósulása érdekében.

Tudom, sokan kollégáim közül csak legyintenek egy-egy újabb egészségügyi reformterv hallatán. No, de most itt van egy alapjaiban sokunk számára elfogadható tervezet, és itt van egy kormány, aki azt mondja, érez magában annyi energiát és bátorságot, hogy elindítsa végre az egészségügyi reformok sorozatát, és ígéri, hogy az első jelentős, látható eredményeket belátható időn belül leteszi elének az asztalra. Adjunk nekik egy esélyt!

DR. TAKÁTS ISTVÁN, SZEGED

Farizeusok

Tisztelt Székelyi úr!

Ugye, hogy vannak hazánkban farizeusok? Ezek egyike feljelentette önt a rendőrségen. Aztán a Közeleti Kávéházban a bekiabálók mélyen megbántották, sőt fenyegették. Persze a székben ülve, lekushadva, alamuszin beordítva, magukat nem vállalva, gerinctelenül, sunyin. Javaslom, hívja meg a feljelentőjét a szegedi színház színpadára – vagy az irodájába –, hogy maga előtt szavalja el a Himnuszot. Nem hiszem, hogy megakadás nélkül tudja. De ha igen, énekelje el! Utána mondassa el vele a második versszakot. Nem hiszem, hogy tudja! De ha tudja, mondja el végig! Nem hinném, hogy tudja. Nyilván, ha meghívja, nem fog maga elé állni. Ez csak az én fantazmagóriám volt.

De Székelyi úr! A magyarok istenére kérem, többé soha ne mondjon vagy írjon olyan mondatokat, amelyek kívül esnek mestersége területén.

KOVÁCS ISTVÁN, SZEGED